

У данима када је бококоторски акваторијум прегледало 30 америчких ронилаца, отиснуо сам се на крајњи југ, да бих иза Куфина ушао у Црну Гору. Пожелио сам дислокацију, и обрт у причи с другим доминантним политичким наративом.

И док су ријетки медији јављали како се по свој прилици ради о НАТО-деминерима, они с осредњом меморијом и неке плавуше приде, опсјетили су се да је тих деминерских посјета било већ, те да су 2012. специјално обучени делфини из морнаричке базе у Сан Дијегу маркирали локације са заосталим минама у подморју Залива. На путу за Југ, одгонетка се наметала сама: или ће ускоро у Боку да уплове НАТО бродови, или ће Бока да постане оно што је вјековима била: поморска база окупационе силе.

На пут у Улцињ понио сам „Историју бокељског поморства“ Предрага Ковачевића, својевремено професора которске Више поморске школе. С благим осјећајем да би Црна Гора пожељела да новог издања за дуго не буде – увијек сам у књизи проналазио Улцињ као град пирата, традиционално непријатељски наклоњених Боки Которској.

Данима нисам могао да одолим утиску по коме континентална Црна Гора нема појма шта је то Ulqin – како пише на улазу у град, за сада паралелно са именом Улцињ. Просјечан саговорник, већином Албанац, тешко прича на српском. Главна улица, која води до мора, па потом једносмјерна кружи око источног подграђа – води кроз шпалир малих породичних бутига, занатских радњи, сувенирница, гдје-гдје азијатски збијених ситничарница, радњи с гардеробом, берберница, телефонских говорница, ресторана и пекара (с одличним буреком и пецивима), ћевабџиница, апотека, апартмана и хотела...

Народ је радан, поштен, и хоће да се туристи нађе при руци. Стари град је обновљен, и елитни је дио Ulqina. За разлику од Котора и Будве гдје се осјећа колонијални дух Венеције, унутар зидина старог Улциња провијава дух исламске културе, пркоса и неке друге алотропске модификације слободе.

Баш као што и ја с врата у Херцег Новом препознам странца па му се обратим s Hello!, тако су се и мени уздуж Улциња сви обраћају на енглеском. Странац сам! Руски сам пак чуо ријетко. Видио сам свадбу, и слободно развијорену албанску заставу.

Улцињска понуда личи на Бокелску прије 10-15 година. Дизајн, смисао за естетику, натписи, све је ретро. И то годи, јер обећава поштен однос, тачније мјере и антикварни квалитет. Све је упола јефтиније него у Будви. Паркинг се, гле!, не наплаћује.

Опазио сам само једну књижару у граду. Тај по формату *Islamic shop* у главној је улици и у понуди има наслове теолошке садржине, урамљене мудрости исписане арапским писмом, компасе, али и бочице парфема у којима заптивен чучи мирисни дух Арабије. Пазарио сам мушће с нотом гарофулина и књигу „Хаџ – упутства и савјети“.

Град с невјероватним капацитетима (12 км дуга, пјесковита Велика плажа конкурише свим бококаторским плажним ресурсима) склизнуће, чини ми се, приликом првог већег политичког земљотреса, ка природној земљи Албанији.

(Недељник)